

Aan de leden van de Commissie voor Jeugd en Gezin
Van de Tweede Kamer

Amsterdam, 25 augustus 2009

Betreft: wetsvoorstel 31977 tot Wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met het opnemen van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdketen (invoering Centra voor Jeugd en Gezin)

Geachte leden van de Commissie,

In verband met de schriftelijke inbreng op het wetsvoorstel CJG wil de sector Jeugd van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), u - mede namens de beroepsvereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) - enkele vragen meegeven die bij ons leven na lezing van het wetsvoorstel. Wij hopen dat u deze vragen wilt betrekken bij uw inbreng.

De kwaliteit van de dienstverlening door het CJG

Op welke wijze wordt de kwaliteit van de dienstverlening door het CJG bevorderd zodat ouder en kind zo snel mogelijk passende hulp of zorg krijgen?

Toelichting:

In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat er een laagdrempelige aanbod moet komen dat toegang geeft tot samenwerkende instanties die ondersteuning bieden. Vanuit de professionele verantwoordelijkheid van kinder- en jeugdpsychologen (en orthopedagogen) vinden wij dat ook belangrijk. Nog belangrijker is echter, dat er hulp ingezet wordt die past bij de vraag en problematiek van ouder en kind. Dat stelt hoge eisen aan alle professionals (baliemedewerker, opvoedingsondersteuner, jeugdarts, jeugdverpleegkundige of psycholoog/orthopedagoog) werkzaam in CJG-verband.

Een cruciale expertise betreft in onze ogen het kunnen verhelderen van de vraag van kind en ouders, het inschatten en analyseren van de situatie en het durven handelen, in de zin van een besluit durven nemen over wat voor dat kind, met die ouders en in die situatie de beste ondersteuning of hulp is. Dat hoeft niet altijd zware hulp te zijn, maar stelt wel zware eisen aan de professional.

Soms kan worden volstaan met het verstrekken van informatie waarna de ouder op eigen kracht verder kan. Soms zal er sprake zijn van ingewikkelder problematiek, die overigens niet altijd hoeft te leiden tot geïndiceerde zorg. Wij zijn ervan overtuigd dat investeren in vraagverheldering en analyse van de situatie van het kind samen met de ouder(s) in een vroeg stadium, veel leed kan voorkomen en kan bijdragen aan een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van het kind. Ook zijn we ervan overtuigd dat die belangrijke vroege inschatting het best en meest efficiënt kan worden gemaakt wanneer 'zware' expertise in een vroeg stadium wordt ingezet.

Voldoende middelen voor inzet goed gekwalificeerde professionals

Op welke wijze wordt gewaarborgd dat de gemeenten voldoende middelen beschikbaar stellen voor het aantrekken van goed gekwalificeerde professionals? Op welke wijze wordt geborgd dat de gemeenten voldoende middelen beschikbaar stellen voor permanente educatie zodat de professionals de nieuwste (wetenschappelijke) inzichten op het gebied van de ontwikkeling van het kind, preventie, opvoedingsondersteuning en vroege interventies zich eigen kunnen maken?

Toelichting

Vanuit het vakgebied worden de laatste jaren belangrijke stappen gezet waardoor de ontwikkeling van het kind beter begrepen wordt. Daardoor kan eerder vastgesteld worden of er sprake is van stoornissen in de ontwikkeling van het kind, of dat sprake is van een fase in de normale ontwikkeling. Ook wordt door onderzoek steeds meer bekend over welke aanpak werkt. Door professionals goed op te leiden en permanente bij- en nascholing te faciliteren kan deze kennis ook snel beschikbaar komen in de uitvoeringspraktijk.

Het werken met kinderen en jongeren is een vak apart. Een vak dat een gedegen initiele opleiding vergt, en daarna enige tijd praktijkervaring opdoen onder begeleiding/supervisie. Voor kinder- en jeugdpsychologen/orthopedagogen geldt dat ze na hun universitaire opleiding nog een tweejarig postmastertraject volgen waarin ze werken onder supervisie, scholing volgen en praktijkopdrachten uitvoeren.

Deze basis is nodig, maar kost geld en inzet van zowel de professional als de werkgever.

Coördinatie van zorg

Is het kabinet van mening dat ook als het gezin wel zelf het overzicht kan houden, het toch van belang kan zijn om te komen tot één samenhangend (hulp)plan?

Toelichting

In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel wordt veel aandacht besteed aan de coördinatie van zorg voor die gevallen waarin de jeugdige en het gezin niet zelf in staat zijn om het overzicht te houden. In die gevallen is het nodig dat er per gezin één samenhangend hulpplan wordt uitgewerkt.

NIP en NVO pleiten ervoor dat in alle gevallen in overleg én met toestemming van de jeugdige en zijn ouders zoveel mogelijk handelingsgericht en integraal bepaald wordt wat dit kind en dit gezin nodig hebben. In kaart moet worden gebracht wat ouders en kinderen zelf kunnen doen en wat welke professionals, indien nodig, kunnen leveren op het brede terrein van gezondheid, opvoeding en onderwijs. Dat geldt even zeer voor ouders zelf wel het overzicht kunnen houden.

Rol van de ouders

Welke verwachtingen mogen ouders in Nederland hebben als ze met een serieuze vraag binnen stappen bij een CJG?

Toelichting

Bij de beroepsverenigingen komen signalen binnen van ouders die vragen om direct in contact te komen met een psycholoog of orthopedagoog, omdat zij zich zorgen maken of er bij hun kind sprake is van ADHD, dyslexie, een Autisme spectrumstoornis of andere ontwikkelingsproblematiek. Kunnen deze ouders in het CJG direct in gesprek komen met een professional, die in staat is om te beoordelen of er grond is voor ongerustheid? Of zal het CJG vooral fungeren als doorverwijsinstantie?

Laagdremeligheid

Op welke wijze wordt bevorderd dat bij ouders en jeugdigen het beeld groeit, dat bij het CJG - naast de medische screening door de Jeugdgezondheidszorg - bruikbare opgroei- en opvoedingsadviezen kunnen worden verkregen, die gegeven worden door deskundigen?

Waarom is in de CJG flyer opgenomen onder CJG profiel: 'zou mogelijkerwijs, indien nodig, bemoeizorg kunnen arrangeren'? Is dit geen specifieke taak voor het bureau Jeugdzorg en staat dit niet haaks op het streven naar een laagdrempelige voorziening? .

Toelichting

De Raad van State merkt op dat de omvang en diversiteit van de kring van verbonden instellingen en dienstverleners op gespannen voet staan met het uitgangspunt dat de CJG's een laagdrempelig inlooppunt moeten worden. In reactie daarop stelt de regering dat het laagdrempelig karakter inderdaad geen associatie verdraagt met instanties als politie of AMK. Het initiëren van bemoeizorg en gebruik maken van de verwijsindex zonder goede uitleg kan maken dat ouders het CJG gaan mijden. Gezien het belang van vroegtijdige signalering en het bieden van deskundige adviezen en vroeghulp achten wij het als beroepsverenigingen van belang dat ouders ervan op de hoogte zijn dat psychologen en (ortho)pedagogen middels hun beroepscode de privacy van cliënten waarborgen.

We hopen dat u bovenstaande vragen zult willen betrekken bij uw schriftelijk overleg met de minister. Uiteraard zijn wij beschikbaar voor een nadere toelichting. U kunt ons bereiken via de sector secretaris van de sector Jeugd, Britt van Beek, tel. 020-4106222

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de sector Jeugd van het NIP
en het bestuur van de NVO

Mw.dr. A.L.Collot d'Escury-Koenigs
Voorzitter sector Jeugd
Nederlands Instituut van Psychologen (NIP)